

Boken om svenska för 3:an

Boken om svenska åk 1-3 består av tre arbetsböcker: Boken om svenska för 1:an, Boken om svenska för 2:an och Boken om svenska för 3:an. De bygger på kursplanens syfte, centrala innehåll och kunskapskrav och innehåller övningar som utvecklar elevernas kunskaper i och om svenska språket.

PROVLEKTION: Läsa och skriva dikter

Följande provlektion är ett utdrag ur Boken om svenska för 3:an. Texterna och uppgifterna ger eleverna förutsättningar att utveckla sina förmågor att formulera sig och kommunicera i tal och skrift, läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften, anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang samt urskilja språkliga strukturer. Lektionen består av:

- Boken om svenska för 3:an, sidorna 64-65 och 68-69

Syfte

Syftet med provlektionen är att eleverna ska ges förutsättningar att utveckla språket för att tänka, kommunicera och lära. Genom språket utvecklar människor sin identitet, uttrycker känslor och tankar och förstår hur andra känner och tänker.

Att ha ett rikt och varierat språk är betydelsefullt för att kunna förstå och verka i ett samhälle där kulturer, livsåskådningar, generationer och språk möts.

Siktat mot kunskapskrav för godtagbara kunskaper i slutet av åk 3

- Eleven kan läsa bekanta och elevnära texter med flyt genom att använda lässtrategier på ett i huvudsak fungerande sätt. Genom att kommentera och återge några för eleven viktiga delar av innehållet på ett enkelt sätt visar eleven grundläggande läsförståelse.
- Eleven kan skriva enkla texter med läslig handstil och på dator.

Så här kan du arbeta med lektionen

1. Kopiera upp sidorna 64-65 och 68-69 från Boken om svenska för 3:an.
2. Läs rubriken på sidan 64: *Kär för första gången*. Vad tror eleverna att texten kommer att handla om?
3. Låt eleverna arbeta med sidan 64.
4. Lyft sista frågan i grupp/helklass: *Finns det fler sätt att fråga chans?* Vilka förslag har eleverna skrivit ner?
5. Läs på sidan 68 vad lodjuret Lovis och Pennpojken säger; att man kan visa att man tycker om någon genom att skriva en *dikt*.
6. Skriv ordet DIKT på tavlan och fråga eleverna vad en dikt är för något. Är det skillnad på dikt, vers, ramsa, poesi? Kan dikter handla om vad som helst? Kan vem som helst skriva en dikt? Vissa dikter rimmar. Måste dikter rimma?
7. Låt eleverna arbeta med sidorna 68-69: läsa och skriva dikter. Ni kan förslagsvis läsa dikterna tillsammans, kanske genom att du högläser och eleverna körläser efter dig.
8. Låt sedan eleverna välja en av sina egna dikter och läsa upp den för en mindre grupp eller hela klassen. Tänk på att *ingenting* är fel när det gäller dikt; eleven bestämmer själv hur dikten ska vara! Det gäller både hur dikten skrivs och hur den läses upp. Alla sätt är rätt!

Tips för fortsatt arbete

Läs fler dikter, rim och ramsor

Läs fler dikter, med eller utan rim. Låna böcker på biblioteket eller sök på internet, där finns mängder av poesi av både kända och okända författare. Låt t.ex. eleverna läsa tyst för sig själva, eller högt för varandra i mindre grupper.

Veckans bästa dikt

Läs en dikt för eleverna varje dag i en vecka. Skriv ut dem och sätt upp dem synligt i klassrummet. På fredagen har ni enkel omröstning om vilken dikt som klassen tyckte bäst om. Kanske kan någon motivera *varför* hen tyckte bäst om just den dikten?

Lägg en dikt

Du som lärare väljer en dikt (känd eller okänd) och skriver den på ett ark – men raderna/meningarna ska vara omkastade. Kopiera och ge varje elev exemplar. Be eleverna klippa ut varje rad/mening och sedan lägga dem i en ordning som de tycker blir bra. Låt dem skriva av sina nya dikter i ett skrivhäfte, eller kanske klistra upp dem på ett färgat ark och rita en bild som passar till. Tänk på att det inte finns några fel här; inte ens originaldikten är ”mer rätt” än någon annan dikt!

Skriv fler dikter

Visa eleverna fler sätt att skriva dikter på, t.ex. haikudikter, dikter med nonsensord eller att skriva dikter till musik eller en bild. Lättast är det om du som lärare börjar med en gemensam övning, visar och ger eleverna mönster att följa.

Vad ska jag få läsa idag?

Läsandets rike

Idag handlar texten om kärlek!

1 Läs.

Kär för första gången

Det var den sista lektionen för dagen. Läraren hade en genomgång om multiplikation och division och hur de två räknesätten hänger ihop. Hon var en duktig lärare och hela klassen lyssnade på hennes förklaringar. Bara Pennpojken satt i sina egna tankar.

Vilken jobbig situation han hade hamnat i. Han var kär för första gången i sitt liv. Kär i Charlotte, som var så snygg och sjöng så fint i kören. Men skulle han våga fråga chans på henne? Och i så fall, på vilket sätt? Skulle han skicka ett sms? Eller var det kanske bättre att försöka be en kompis fråga? Nej, han borde fråga själv. Det värsta var att han visste att han skulle bli så generad att han inte skulle få fram ett ljud.

Han sneglade på schemat. Sjutton minuter kvar tills de slutade.

Plötsligt märkte Pennpojken att hela klassen stirrade på honom. Charlotte också, men allra mest tittade hans lärare på honom. Åh, varför var han tvungen att skämma ut sig så här? Nu måste jag skärpa mig, tänkte Pennpojken.

– Så, Pennpojken, vad säger du? Pennpojken hade såklart ingen aning om vad han skulle svara.

En dag senare hade han glömt hur pinsamt det kändes på mattelektionen. Nu funderade han bara på om hans idé hade fungerat. Skulle Charlotte hitta den lilla presenten som han lagt på hennes plats? Skulle hon tycka om den? Och det viktigaste av allt var om hon skulle förstå vem den kom ifrån.

Där kom hon! Pennpojken blev alldeles varm i kroppen. När hon gick förbi log hon blygt och sa hej. Pennpojken kände genast doften av mint komma emot honom och han nickade tillbaka.

Sjyst! tänkte han. Nu visste han att hon hade fått presenten.

- 2 Leta i texten efter alla ord med sj-ljud. Ringa in dem.
- 3 Svara på frågorna. Skriv hela meningar.

Vilka olika sätt att fråga chans på Charlotte funderade Pennpojken över?

Varför trodde han inte att han skulle våga fråga henne själv?

Pennpojken märkte att läraren och alla klasskompisar stirrade på honom. Varför gjorde de det, tror du?

Fick Pennpojken chans på Charlotte, tror du? Skriv och förklara varför du tror så.

Vad var det för present Charlotte hade fått av Pennpojken, tror du?

Finns det fler sätt att fråga chans? Prata med en kompis och skriv ner era förslag.

Skrivandets rike

Vad bra att du fick chans på Charlotte!

Ja, och nu har jag kommit på ett till sätt att visa att man tycker om någon. Man kan skriva en dikt.

- 1 Läs dikten.
Skriv en egen färgdikt.

Blå som himlen
Blå som blåbär
Blå som havet
Blå som dina fina ögon

_____ som _____
_____ som _____
_____ som _____
_____ som _____

Vänskap är fint
Musik är fint
Snöfall är fint
Men finast av allt är du

- 2 Läs dikten. Skriv en egen
Finast av allt-dikt.

_____ är fint
_____ är fint
_____ är fint

Men finast av allt är _____

- 3 Läs dikten. Skriv en egen rimdikt om en vän.

Min vän är kul,
och inte alls ful.
Gillar att gunga,
och låtar sjunga.
Min vän är fin,
en riktig pralin.

Det är *du* som bestämmer
hur *din* dikt ska se ut. Välj
vilka ord du vill, långa eller
korta meningar med eller utan
punkt. Använd din fantasi!

- 4 Skriv en egen dikt med ord du tycker om.
Välj själv om den ska rimma eller inte.

- 5 Välj en av dina dikter. Träna så att du kan läsa den riktigt bra.
Läs den högt för några kompisar eller hela klassen.